

Супориш барои хонанда

Супориши 1.Матро гӯш кунед

. Мавзӯи матро муайян кунед (матн дар бораи чист?).

. Мазмуни асосии матро муайян кунед (матн ба чӣ меомӯзонад?)

. Услуби матн ва намуди нутқ, хусусиятҳои сохти матро (дар нақлӣ-оғози воқеа, ҷараёни вай, лаҳзаҳои муҳимисюжет, хотима; дар тасвирӣ-предмети нутқ ва аломатҳои асосӣ ва хоси он; дар муҳокимаӣ-мавқеи умумӣ, далелҳо, шарҳ, хулоса) муайян кунед.

Нақшаи мувассали матро қисмҳои хурди онро ҷудо намуда ва мавзӯӣ гузошта тартиб диҳед.

. Барои калимаҳои таъҷунонда ҷой монда, қисмҳои нақшаро нависед.

Дар мавриди дуоҷин маротиба гӯш кардани матн калимаҳои таъҷунондаи ҳар як қисро нависед.

Дао охир ҳар як қисро ба якдигар алоқаманд намуда нависед, ки дар натиҷа матни пурра барпо шавад

Матни нақли хаттӣ

Табиат ҳам ҷон дорад

Модарам хабар овард, ки дар боғ гули қоқу шукуфтааст. Ман тоқат карда натавонистаму он сӯй давидам. Ваҳ, чӣ хел зебо! Салом гулаки қоқу!

Дар миёни ҷонҷазор як дона гули қоқу шукуфта буд. Ба назди он дузону нишастам, хостам канда гирам, оварда сари мизи дарстайёркуниам гузорам. Аммо дастам дар ҳаво монд. Панди падарам ба ёдам омаду даст ба ақибкашидам...

-Онҳоро нақан, духтарам, - гуфт падарам. - Бигузор, ки гулҳои қоқу ба мо ҳамеша муждаи баҳорро оранд. Ту ҳамеша табиатро дӯст дор, онро озор надех. Агар ягон ҷойи ту лат хӯрад, ҷонат дард мекунад? Албатта, дард мекунад.

Табиат ҳам ҷон дорад, танҳо забон надорад, беовоз нолиш мекунад.

Ман ба хона омадам. Гули қоқу дар ҷонҷазор монд, нашъунамо дошт. Ҷун аз дарс баргаштам, хоҳарчаам маро шодона пешвоз гирифт.

-Ман ба ту гули қоқу овардам. Рафта тамошо кун, ҳаловат бар...

Дилам ба изтироб омад. Тозон хона даромадам.

Дар рӯи қоғазҳои тити парешони рӯйи миз гули қоқу меҳобид. Он гуле буд, ки чанде пеш шукуфон буду боғи моро оро меод, акнун бошад, пажмурда... Онро оҳиста рӯйи каф гузоштам. Боз суханони падарам ба ёдам омаданд..

-Табиат ҳам ҷон дорад. Танҳо забон надорад, беовоз нолиш мекунад.

Дилам ба ҳоли гул сӯхт.Ман гӯё нолиши беовози ўро мешунидам.Ҳис мекардам.

-Дидӣ?-хурсандона ба хона даромад хоҳарчаам ва як ба ман ва як ба гули дар дасти ман буда нигариста,ҳайрон монд:-Чӣ,аллакай пажмурда шудааст?

- Рост,гули қоқуе,ки ту овардӣ,шукуфон буд,-гуфтам ман ,- вале танҳо вақти оварданат.Баъд аз он ки ту инро кандӣ, хазон шуд.Агар ту инро ба ҳоли худаш мегузоштӣ, он фардо ва пасфардо ҳам мешукуфт.Аммо ин гули қоқу дигар нахоҳадшукуфт.Ба ин ту сабабгорӣ...

Хоҳарчаам гунаҳкоруна чашм ба замин дӯхт.Ў низ донист ва ҳис кард,ки табиат ҳам чон дорад ва озораш аз рӯйи мурувват нест. Ман андаке осуда шудам.

(258 калима аз «Машғал»)

Супориши 2. Фикру мулоҳизаи худро нисбати матни шиносшуда ифода кунед.

1. Шумо ба кадом мулоҳиза омадед,барои чӣ дасти духтар дар ҳаво монд?.Оё панди падар дар бораи табиат дуруст аст?
2. Кори кадоме аз ин духтарон ба шумо маъқул аст,духтарак аз кардаи худ пушймон шуд ё не?